Mary Shelley

Maurice, ya da Balıkçının Kulübesi

KIRMIZIKEDİ

Mary Shelley

Tam adı Mary Wollstonecraft Shelley (1797-1851). 1812'de genç şair Percy Bysshe Shelley ile tanıştı. İkili 1814'te birlikte Fransa'ya kaçtılar ve iki yıl sonra da, Shelley'nin ilk karısı intihar ettikten sonra evlendiler. Kocası 1822'de ölünce Mary Shelley İngiltere'ye dönerek kendini yazmaya ve sağ kalan tek çocukları Percy'nin eğitimine adadı. Bilimkurgu türünün de ilk örnekleri arasında sayılan Gotik roman *Frankenstein*'ın (1818) yanı sıra *Valperga* (1823), *The Fortunes of Perkin Warbeck* (1830) ve *Falkner* (1837) gibi birçok roman yazdı. İnsan ırkının veba salgını sonucu yok oluşunu konu alan *Son İnsan* (1826) en iyi yapıtı olarak kabul edilir.

Füsun Tayanç

İzmir Amerikan Kız Koleji (1963) ile Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi (1967) mezunu. ODTÜ Bölge Planlama'da yüksek lisans derecesi aldı. 1968-1981 arasında Maliye Bakanlığı, Turizm Bankası, Turizm Bakanlığı ve Devlet Planlama Teşkilatı'nda çeşitli görevlerde bulundu. Tunç Tayanç ile birlikte yaptığı "Bademler Köy Kalkınma Kooperatifi", "Türkiye'de ve Dünyada Kadın", "Türkiye'de Sansür" araştırmalarıyla Cumhuriyet Gazetesi Yunus Nadi ve Milliyet Gazetesi Ali Naci Karacan Araştırma Ödülü'nü almıştır.

Kırmızı Kedi Yayınevi: 963
Turuncu Kitaplar: 17

Özgün adı: *Maurice, or the Fisher's Cot*

Maurice, ya da Balıkçının Kulübesi
Mary Shelley
Çeviren: Füsun Tayanç

© Kırmızı Kedi Yayınevi, 2018

Yayın Yönetmeni: Enis Batur

Editör: Volkan Atmaca
Kapak Uygulama: Cüneyt Çomoğlu
Grafik: Taylan Polat

Tanıtım için yapılacak kısa alıntılar dışında, yayıncının yazılı izni alınmaksızın, hiçbir şekilde kopyalanamaz, elektronik veya mekanik yolla çoğaltılamaz, yayımlanamaz ve dağıtılamaz.

Birinci Basım: Temmuz 2018, İstanbul
ISBN: 978-605-298-336-2
Kırmızı Kedi Sertifika No: 13252

Baskı: Pasifik Ofset
Cihangir Mah. Güvercin Cad. No: 3/1 Baha İş Merkezi A Blok Kat: 2
34310 Haramidere/İSTANBUL
Tel: 0212 412 17 77 Sertifika No: 12027

Kırmızı Kedi Yayınevi
kirmizikedi@kirmizikedi.com / www.kirmizikedi.com
www.facebook.com/kirmizikedikitap / twitter.com/krmzkedikitap
kirmizikediedebiyat.blogspot.com.tr
Örner Avni Mah. Emektar Sok. No: 18 Gümüşsuyu 34427 İSTANBUL
T: 0212 244 89 82 F: 0212 244 09 48

MARY SHELLEY

Maurice, ya da Balıkçının Kulübesi

Arkadaşı Bayan Shelley'den Laurette'e

Bir

Eylül ayında bir Pazar günü öğleden sonra bir gezgin Devonshire'ın güney kıyısındaki liman kenti Torquay'a geldi. Öğle sonrası güzel ve sıcaktı; rüzgârın hafifçe çalkaladığı denizde dalgalar güneşin altında parıldıyordu. Kentte yaşayanlar, kiliseden sonra, ayinler arasında yemek yediklerinden sokaklar boştu. Bu nedenle gezgin, yoksul sokaklardan geçerek, limanı yarı çember biçiminde saran evlere yürüdü, temiz görünen bir hanın önünde durdu. Gezgin kırk beş yaşlarında bir adamdı. Dimdik duruyordu, yürürken dikkatli hatta zarifti. Şakakları biraz kırlaşmış olsa da saçı siyah ve kıvırcıktı. Güneşte bir parça yanmış olmasına karşın yakışıklıydı, güldüğü zaman o kadar yumuşak başlı ve candan görünü-

yordu ki onu sevmemek olanaksızdı. Giyimi ve davranışı, iyi günler görmüş ama şimdi yoksul biri olduğunu gösteriyordu; yoksulluğuna üzgün olmasa da ciddi görünüyordu. Giysileri kaba ve tozluydu. Yayan yolculuk yapıyor, sırtında bir sırt çantası taşıyordu.

Hana girdi, yemek isterken sırt çantasını çıkardı, dinlenmek için kapıya yakın oturdu. O böyle otururken bir cenaze geçti. Besbelli yoksul birinin cenazesiydi; tabutu birkaç köylü taşıyor, yas içinde dört kişi de izliyordu. Bunlardan üçü ağırbaşlı ama kaygısız ve kayıtsız görünüyorlardı; dördüncüsü on üç yaşlarında bir oğlan çocuğuydu, ağlıyordu ve öyle büyük bir acı içindeydi ki yanından gelip geçen hiçbir şeye aldırmıyordu. Oğlanın görünüşündeki bir şey gezginin dikkatini çekti; ağlamayı bir ara kesip hanın kapısına doğru baktığında, gezgin böylesine güzel bir genci çok ender gördüğünü düşündü. Hancı kadına döndü ve kimin cenazesi olduğunu, ona eşlik eden bu çocuğun kim olduğunu sordu.

"Bu balıkçı yaşlı Barnet'in cenazesi," dedi kadın, "çocuk da yaşlı kadının, karısının ölümünden sonra onunla yaşayan bir tür yamak ya da çırak."

"Bu kasabadan mı?"

"Değil. Nereden geldiğini de bilmiyorum: Yoksul birilerinin çocuğu olmalı, yoksa anası babası onu yaşlı Barnet'in kulübesine hiç göndermezlerdi. Komşular iyi bir çocuk olduğunu söylüyor ama ben hakkında hiçbir şey bilmiyorum."

Gezgin iç geçirdi.

"Bu zavallı çocuğun benimle bir ilgisi olmayabilir ama görünüşünü ve davranışını çok beğendim."

Odanın bir köşesinde yemek yiyen genç bir kasabalı ayağa kalktı.

"Ben yaşlı Barnet'in kulübesine yakın oturuyorum. Bu çocuğu iyi tanırım, dünyadaki en iyi insan, tanıyan herkes de onu sever. Efendim, siz meraklandınız. İsterseniz onunla ilgili her şeyi anlatayım."

Gezgin peki dedi ve kasabalı anlatmaya başladı:

"Yaşlı Barnet'in kulübesi bu kasabadan üç mil uzakta, bir kayalığın eteğindedir, yakınında birkaç ağaç vardır. Çok ıssız ve verimsiz bir yerdir; şiddetli gelgit neredeyse kapının eşiği-

ne kadar gelir. Rüzgâr estiği zaman denizden savrulan damlacıklar pencerelere vurur. Biz komşular, bu kadar eski bir kulübenin böyle sert havalara nasıl dayandığını ya da denize bu kadar yakın olduğu halde şiddetli güney rüzgârlarıyla kabaran dalgaların nasıl olup da kulübenin üzerinden aşıp geçmediğini sık sık merak ederiz. Ama kulübeyi kayalık korur, kıyıdan biraz yüksekçe bir yere yapıldığından şiddetli dalgalar ona ulaşamaz, orada dururlar. Doğduğumdan beri kulübe oradadır. Eski kulübe fırtınalardan hırpalanmış, çatısını mantar ve yosun kaplamıştır. Yanında bir balıkçı kayığının bağlandığı küçük bir barınak ile yaşlı adamın denizden döndüğünde ağlarıyla yelkenlerini koyduğu bir eklenti vardır. Yakındaki küçük bir dere kayalıktan denize dökülür. Ben çocukken bu dereciğe sık sık gider, kâğıttan kayık yapıp atar, büyük dalgaların arasından denize açılmalarını seyrederdim.[1]

"Yaşlı Barnet ile karısı orada yaşardı. Çok çalışkan bir adamdı, bütün gün küçük kayı-

1 Kâğıttan kayık yüzdürmek Shelley'nin en çok sevdiği oyunlardan biriydi.

ğını denizde görürdünüz. Genellikle başka hiçbir teknenin denize açılmaya cesaret edemediği zamanlarda Barnet gider, Torquay pazarı için bol taze balıkla dönerdi. Karısı öyle sakattı ki, ağları onardığı, komşu çiftlik evlerinden ona gelen birkaç çocuğun okuduklarını dinlediği eski, yün kumaşla kaplı, yüksek arkalıklı koltuktan çok ender kalkardı. Bizim çiftliğimiz kulübeden yalnızca yarım mil uzaktadır. Ben okumayı Bayan Barnet'in İncil'inden öğrenen çocuklardan biriyim. O 'iyi komşuluk karşılığı' diyerek bunun için para almazdı ama her Pazar ona bir sepet sebze ve meyve götürür, her güz bizim en iyi elma şarabımızdan bir düzine verirdik.

"Evet, bir yıl kadar önce bu iyi yürekli kadın öldü. Çevredeki bütün çocuklar onun cenazesinde ağladı çünkü –ceza olarak yalnızca onu ziyaret etmemize izin vermez– her zaman azarlamadan okumalarını dinler, onlara yünden güzel toplar yapar, *Bir Çift Ayakkabı*[1],

1 Geleneksel masallardan biri olan *Goody Two-Shoes*, çok yoksul bir yetim olan Margery Meanwell'in öyküsünü anlatır. Öyle yoksuldur ki sadece bir tek ayakkabısı vardır. Günün birinde, zengin biri kendisine bir çift

Ormandaki Kardeşler[1] öykülerini anlatır ya da çocukları olduğu kadar, daha büyük olan bizleri de sevindiren *Chevy Chase*[2] ile birçok başka balad söylerdi. Ayrıca, çocukların giysileri kazara yırtıldığında onarır, onlar için pek çok şey yapar, hepsinin sevgisini kazandıran bir sürü küçük iş görürdü. O ölünce Barnet yasa boğuldu. Gerçi karısı koltuğundan güçlükle kalkabildiğinden gerektiği kadar yardımcı olamıyordu ama Barnet fırtınalı kış günlerinde dalgalar kayığında patlayıp balık avından eve sırılsıklam döndüğünde, ateşin sönmemiş olmasına dikkat eder, akşam yemeği için eski kulübeyi derleyip toparlamayı becerirdi. O öldükten sonra, Barnet denizden döndüğünde kasabadaki pazara aç, bazen de sırılsıklam

ayakkabı verince, sürekli "bir çift ayakkabı" diye herkese anlatmaya başlar. Böylece adı "Bir Çift Ayakkabı" kalır.

1 *Ormandaki Kardeşler* (The Babes in the Wood) bir başka geleneksel masaldır. Amcaları ölmeleri için iki kardeşi bir ormana bırakır. Orada aç susuz kalan iki kardeş öldüklerinde bedenlerini kuşlar yapraklarla örter.

2 *Chevy Chase* de İngiltere'de Nurthhumberland Kontu Percy'nin, komşusu İskoç Kont Douglas'ın arazisinde izin istemeden avlanmaya kalkışmasının anlatıldığı çok eski ve bilinen bir baladdır. Sonunda iki kont düello ederler ve ikisi de ölür.

gitmek zorunda kalıyor, döndüğünde de yemeğini pişirmesini ya da kulübesini temizlemesini beceremiyordu. Ayrıca artık ağlarını da kendisi onarmak zorundaydı. Bu da onun çok zamanını aldığından, eskisi kadar çok balık tutamıyordu. Bütün bunlar onu bunalıma sürükledi. Karısının ölümünden iki ay kadar sonra, gözyaşları içinde çiftliğimize gelip dert yandı. Karısının ölümünden beri kayalığın altındaki eski kulübe kendisine çok kötü geldiğinden balıkçılığı bırakması, taşraya gidip şansını denemesi gerektiğini düşünüyormuş. Dinç bir ihtiyardı ama saçları kar gibi beyazlaşmış, sırtı kamburlaşmıştı. Bundan ötürü, kulübesini ve kayığını bırakmaktan söz etmesi yürek yakıyordu; dünyada yapabileceği tek şey şansını yabancıların arasında aramaktı. Babam onu teselli etti, yemeğe alıkoydu, kulübesini toparlamak için arada sırada kardeşim Betsy'i göndermeye söz verdi: Böylece, geldiğinden daha az kaygılı döndü evine.

"Ertesi gün rüzgâr kıyıda patladı. Yaşlı adam, kayığı ile denize açılamadığından kulübesine yakın bir kayanın üzerine oturdu,

ağlarını onarmaya başladı. O böyle oyalanırken, sözünü ettiğimiz bu Maurice adındaki çocuk geldi, kayanın üzerine, yanına oturdu. Çocuk buraların yabancısıydı. Birbirlerini selamladıktan sonra ikisi de bir süre suskun kaldılar. Sonunda Maurice, 'Sana bu işte yardım edebileceğimi düşünüyorum. Yapacak başka işim olmadığından bence denememe izin vermelisin,' dedi.

"'Peki, soyun,' dedi Barnet, 'ama nasıl olur da yapacak bir işin olmaz? İyi çocuklar çalışmalıdır, sen buralardan değilsin ve senin yaşındaki bir çocuğun etrafta tek başına dolaştığını görmek hoş değil.'

"'Annem babam yoksul,' diye yanıtladı Maurice. 'Bana bakamayacaklarından geçimimi kendim sağlamaya çalıştım, bir zanaat öğrenmedim, her zaman güçsüzdüm, çok çalışamadım. Evden ayrılınca, tanıdığım bir adamın bana çok fazla iş yaptırdığı, buradan pek uzakta olmayan tarlalarında, ahırlarında, ambarlarında çalışmak için geldim. Çok çalıştım çünkü efendim sertti, sonunda hasta oldum, artık çalışamadığım için beni kovdular. Yoksul bir kadın bana bakmasaydı ölürdüm diye düşünüyorum. O kadar yoksuldu ki çok da fazla yük olmamalıydım. Şimdi eski efendime hizmet edemeyecek kadar güçsüzüm. Bunun için yola düştüm, bana yapabileceğim bir iş vererek ya da çalışmak için nereye gitmem gerektiğini söyleyerek yardımcı olacak birine minnet duyarım çünkü çalışmak istiyorum. Kendi kendime olsa da dürüst oldu-

ğumu söylerim. Her zaman becerikli, çalışkan olduğumu düşünürler.'

"Yaşlı Barnet çocuğun yüzüne baktı. Çocuğun ne kadar güzel olduğunu biliyorsun, o zaman hasta görünüşlüydü ve acıma duygusu uyandırıyordu: Dünyadaki en tatlı sese sahipti ve bütün söyledikleri yaşlı adamın kalbine işliyor gibi görünüyordu. Barnet, 'Bu dünyada bir çocuğum yok: Tek akrabam, benim gibi yaşlı, yoksul bir balıkçıyı hor gören bir kardeşim. Karım öldü, yalnızım, hasta olursam bana yardım edecek ya da balığa çıkarken 'Güle güle, rastgele!' diyecek bir kimsem yok. Gerçekten bu çocuğu bana Tanrı gönderdi gibi görünüyor, şimdiden onu kendi oğlum gibi seviyorum. Benimle kalsın, ölen karıma baktığım gibi ona bakacağım. Kulübemi temizleyebilir, yelkenlerimle ağlarımı onarabilir, Tanrı bilir, fırtınalı gecelerde karımın yaptığı gibi bana İncil de okuyabilir.'

"Bu iyi niyetli bir düşünceydi, hemen anlaşmaya varıldı ve o günden bu yana Maurice yaşlı Barnet'le birlikte kulübesinde yaşadı. İyi bir çocuktu, dürüsttü, becerikli ve akıllıydı.

Tanıyınca bizim evde herkes onu sevdi. Okuması çok iyiydi, böylece küçük kardeşlerim, yaşlı kadına gittikleri gibi her Pazar okuma öğrenmek için ona gittiler. Ondan daha munis kimse olamaz. Eski kulübeyi temizleyerek, eski sandalyeleri onararak, ocağı badanalayarak, tencere ve tavaları düzgün sıralara dizerek orayı bambaşka bir yer yaptı. Her zaman neşeli, her zaman çalışkan, her zaman yoksullara da varlıklılar kadar hizmet etmeye hazırdı. Yaşlı Barnet onu gittikçe daha çok sevdi; kulübeye geldiği ilk gün için sık sık Tanrı'ya teşekkür etti. Yaşlı adam denizdeyken gün boyunca kulübesinin üzerinde sallanan dalları, geceleriyse dümenini ne tarafa kırması gerektiğini görmesi için Maurice'in pencereye koyduğu mumu izlerdi. Kıyıya geldiğinde, kayığını barınağa çekmesine yardım etmek için çocuk her zaman orada olurdu. Kışın yemeğini hazırlamak için güzel bir ateş ve üzerine kaba, eski bir kumaştan ama temiz bir örtü örtülmüş bir masa buluyordu. Sabahleyin pazara gittiği zaman Maurice kayığından su çeker, ağlarını onarır, yelkenleri

düzene sokar, Barnet denize açılırken gülümseyerek "Tanrı şansını açık etsin," derdi. Böyle çok mutlu birkaç ay geçirdiler. Bir hafta önce yaşlı Barnet öldü."

Kasabalı duraksadı. "Çocuğa ne olacak?" diye sordu gezgin.

"Bilmiyorum ama o kadar seviliyor ki sefil olacağını sanmam. Ben şimdi buradan birkaç haftalığına ayrılıyorum, Sidmouth'ta yaşayan büyükannemi ziyaret edeceğim ama dönünce ilk işim Maurice'e ne olduğunu sormak olacak. Size çok uzun bir öykü anlattım efendim. Umarım beni bağışlarsınız. Yemeğinizi bitirdiniz, ben sizi daha fazla tutmayayım. Hoşça kalın!"

"İçten teşekkürler. Güle güle, iyi yolculuklar," diye yanıtladı gezgin ve genç adam handan ayrıldı.

Gezgin ne yapması gerektiğini düşünerek bir süre eli başına dayalı kaldı. Maurice'e ilişkin daha fazla bilgi almak istedi ama Exeter'deki işini düşününce yolculuğunu geciktirip geciktirmemeye karar veremedi. Böylece bir saat daha dinlendikten sonra çantasını

sırtına astı, handan ayrılarak Exeter'in yolunu tuttu.

Ertesi sabah bu kente vardı. Oradaki işinin ne olduğunu ilerde açıklayacağım ama şimdilik yalnızca, üç kaygılı gün geçirdikten sonra işinden vazgeçmek zorunda kaldığını; geldiği yere dönme kararını kolaylaştıracak bir şeyin olup olmadığını soruşturmak, bu arada yaşlı Barnet'in kulübesini ziyaret etmek, Maurice'e ne olduğunu araştırmak ve onu çok ağır şekilde çalıştırılmadan dürüstçe geçimini sağlayabileceği uygun bir işe yerleştirebilmek için yardımcı olmaya karar verdiğini söyleyeceğim. Şimdi onu Exeter'den Torquay'a giden yolda sırtında çantası yürürken bırakarak kayalığın altındaki kulübeye bir göz atalım; Maurice'e ne olduğunu, karşılaştığı talihsizliklerde ne gibi yardımlar aldığını görelim.

İki

Yaşlı Barnet'in cenazesini izleyen öteki üç ağıtçı, kasabalının sözünü ettiği Barnet'in kardeşi ile iki oğluydu. Torquay'da bir dükkânı olan bu para canlısı adam, cenazeden sonra Maurice'e, "Anlaşılan sana zavallı kardeşim bakıyordu, onun kulübesinde yaşıyordun. Şimdi o öldüğüne göre, onun sahip olduğu her şey, kulübe, eşyalar, kayık, ağlar yasalar uyarınca benim oldu. Böyle olmasa da onun işini yapamayacak kadar küçüksün; bundan ötürü kulübede kalman için bir neden yok. Komşular dürüst bir çocuk olduğunu söylüyorlar. Onun için sana sert davranmayacağım. Kulübede bir hafta kalabilir ve kalacak bir yer arayabilirsin. Bu sürenin sonunda bir arkadaşım üç oğluyla gelip bu kulübede oturacak. Kayığı da satın aldıklarından balıkçılık

yapacaklar, seni yanaşma olarak istemezler, bu yüzden o zamana kadar gitmen gerekir. Sen dürüst birisin, onun için, getirdiklerinin dışında kulübedeki hiçbir şeyin sana ait olmadığını ve yanında hiçbir şey götüremeyeceğini söylememe gerek yok."

Maurice, kulübede bir hafta kalmasına izin verdiği için eski dostunun kardeşine teşekkür etti. Ne yapması gerektiğini ona sormaya niyetlenmişti ama davranışlarında o kadar katı ve ters bir yan vardı ki konuşmak için karar veremiyordu; kıyı boyunca, üzüntü içinde eski kulübeye doğru yürüyerek uzaklaştı. Vardığında kulübe ona çok ıssız ve yabancı geldi, içeri giresi gelmedi, küçük dereye yakın bir yere oturdu ve dalgaların ayaklarının dibinde kırılmasına bakmaya koyuldu. Aylardan beri ilk kez işi gücü yoktu çünkü eski koruyucusu kullanamayacağından ağları onarmanın ya da kalbi yemek yiyemeyecek kadar dolu iken akşam yemeğini hazırlamanın yararı yoktu. Yorgun düşene kadar sevgili Barnet'inin kaybı için ağladı, sonra mavi denizde güneşin batışını izledi, kısa bir süre Barnet'in

ölmediğini, balık avlamaya gittiğini, beyaz yelkenini açık denizde görebileceğini düşledi ama arkasına dönünce kayığın bomboş barınakta durduğunu gördü, o zaman anladı tek dostunun ölümünün gerçek olduğunu, artık bu dünyada yapayalnız kaldığını. Sonunda üzüntüden tükenmiş olarak, akşam rüzgârı çıkıp da denizi köpükle beyaza boyadığında üşüyüp ayağa kalktı, kulübenin kapısını açtı, yemek yemeden ve ışığı yakmadan diz çöktü ve dualarını okuyup yattı.

Böyle birkaç gün geçti, sonunda bu tembel yaşamı daha fazla sürdürmemesi gerektiğini düşündü. Kulübeyi terk etmesi gereken hafta bitmek üzereydi. Sonrasında ekmeğini kazanmak için ne yapmalıydı? Annesiyle babasının yanına dönmeyi düşündü ama hemen bunu yapmamaya karar verdi. Sonunda, Torquay'da gezgine öyküyü anlatanın babası olan çiftçi Benson'a gitmeye karar verdi. Bunu düşünürken derenin yanındaki her zaman oturduğu kayaya oturdu, dümdüz denize, güneşin batarken arkasında bıraktığı altın ışıkta akşam yıldızının parladığı gökyüzüne baktı. Hava çok

sakindi, yalnızca kayalıktaki yuvalarına dönen birkaç martı, başının üzerinde uçarken, çekilen gelgitin fısıltısı sessizliği bozuyordu. Maurice arkasında bir ayak sesi duydu, dönünce karşısında nazik, iyi görünüşlü bir adam buldu, öykümün başında sözünü ettiğim gezginin ta kendisiydi bu. Yola iki mil uzakta olduğundan kulübeye daha önce hiçbir gezgin gelmemişti, o yüzden çok şaşırdı çocuk. Terbiyeli bir biçimde ayağa kalkarak "Yolunuzu mu kaybettiniz?" diye sordu ve ona en yakın kasabanın yolunu göstermeyi önerdi.

"Yolumu kaybetmedim. Kulübeye kasten geldim. Seni görmek istememin belli bir nedeni var ve bana bu gece kalmama izin verirsen minnettar olurum," dedi gezgin.

"Buyurun, yoksul bir kulübe ama yatak temiz olduğundan belki memnun kalırsınız," dedi Maurice.

"Kolay kolay memnun kalmayacak kadar çok yolculuk yaptım, oğlum. Dur gitme, kumsalı böyle dümdüz bırakan dalgalara bakarak deniz kenarında bu güzel akşamın tadını birlikte çıkaralım," dedi gezgin.

"Ben de öyle düşünüyorum. Kulübe eski ve yoksul olsa da bence buralarda ondan daha güzeli yok. Üzerinden ağaçlar sarkar, onu korur, yüksek, kırmızı kayalıktan akan derenin kenarında birtakım güzel çiçekler yetişir. Bence sarı, yeşil, beyaz, mavi yosun ve mantarın büyüdüğü eski saz çatıyı damtaşı çatıdan daha güzel gösteren bir şey olamaz. İlkyazda orada sarı şebboylar çıkar, papatyalar kapının önündeki yeşilliği kaplar. Ayrıca, kulübenin tepeye baktığı öteki tarafa giderseniz, hanımelinin sardığı güzel bir çit ile pencereye konmuş saksılarda birkaç sardunya bulursunuz. Yaşlı Barnet'in karısı en çok sardunyaları severdi, o da karısının hatırına onları severdi. Gregory Barnet kulübeden hiçbir şey götürmememi söyledi, bunu çok iyi biliyorum ama çiftçi Benson bana iş verir, burada yaşayacak adam da satmaya razı olursa, sardunyaları almak için iki şilinimi veririm," dedi Maurice.

"Öyleyse bu kulübeden gitmeye niyetlisin."

"Zorundayım. Kayığı kullanacak ve denize açılacak kadar güçlü olmadığımdan bir

balıkçıya kiralandı. Gelecek Pazar gidiyorum ama umarım buralarda bir iş bulurum. Mutsuz olacağımı sanmıyorum. Bana gerçekten kötü davranıldığında başıma gelen felaketlerden pek ender yakındım. Yatağa düşürmediği vakit çalışmayı seviyorum. Yaşlı Barnet'i sevdim ve buradaki yaşamımdan hoşnuttum. O ölünce çok ağladım. Bir çiftlikte iş bulursam, denizdeki öteki kayıklar arasında onun beyaz yelkenini gördüğümde yaptığım gibi, bir iki ay içinde yine neşeyle şarkı söyleyebileceğime inanıyorum."

Maurice bütün bunları birden anlatmadı ama yabancı öyle sevecen gülümsedi, içten öyle çok soru sordu ki, çocuk hemen tüm kalbini ona açma, eski bir arkadaşıyla konuşur gibi konuşma isteği duydu. "Annemle babamın yanına dönmeyeceğim," dedi. "Çünkü kendi ekmeğimi kendim kazanıncaya kadar onları tekrar görmemeye kararlıyım. Babam çok çalışıyor, ücretler düşük, kendisi için yeterli yiyecek alamadığından evde aylak bir çocuğa bakmak onu kızdırıyordu, üstüne üstlük benim neden olduğum uğursuzluk-

lar olmasa da o annemi yeterince üzüyordu. Ne yazık ki ben zayıf bir çocuğum ve sık sık ateşlenip yatağa mahkûm olduğumdan onun istediği gibi çalışamadım. Zar zor ayakta durduğum zaman babam gerçekten hasta olduğuma hiç inanmıyor, beni dövüyor, yemek vermeden beni yatağa yolluyordu. Siz çok sevecen olduğunuz için anlattım bunları, yoksa niyetim yakınmak değildi, lütfen başkasına söz etmeyin."

Akşam güneşi batana değin böyle söyleştiler ve yanlarında kırılan dalgaların beyaz başları dışında karanlıkta deniz görünmez oldu. Gelgit geliyor, oturdukları kaya, sıçrayan damlacıklardan ıslanıyordu. Bunun üzerine kulübeye girdiler ve ekmek ve salata yedikten sonra gezgin çocuğa ertesi gün onunla birlikte kahvaltı edeceğini ve yemek yiyeceğini söyledikten sonra yattılar.

Maurice gün doğmadan kalktı, konuğunu yatağında mışıl mışıl uyurken bırakarak kahvaltı ve öğle yemeği için bir parça beyaz ekmek, patates ve et almak üzere Torquay'a koşabildiği kadar hızla koştu. Bu yiyecekleri

almak için, gözbebeği sardunyaları almak üzere sakladığı iki şilini harcamak zorundaydı. Bu onu biraz üzse de neşeli, iyi huylu bir çocuktu ve bu parayı kazanmak için ilkyazdan önce iki misli çalışmayı ve kulübeyi kiralayan adamdan o zamana kadar bu bitkilere bakmasını istemeyi düşünerek kendini avuttu.

Kulübeye döndüğünde gezgini kumsaldaki kayada otururken buldu. Birbirlerini dostça selamladılar. Maurice, konuğunun ricası üzerine kumsala bir masa taşıdı, gökyüzünde bir tek bulutun bile olmadığı ılık bir sabah olduğundan kahvaltılarını açık havada onun üstüne koydular. Kahvaltıları ekmek, bir parça peynir ve Devonshire'da yapılan bir tas kaymaktan oluşan basit köy kahvaltısıydı. İki dostumuz öyle iştahla yediler ki geride pek bir şey bırakmadılar. Sonra, kırsalda yaşamanın, çitlerle çimenlerin arasında yeşeren güzel çiçekleri görmenin, küçük kuşların güzelliğinden, onları öldürenlerin acımasızlığından; çok fazla çalışmadan, sağlıklı ve dinç olmaya yetecek iyi bir çiftlikte tatlı yaşamdan; akşamları toprağın nasıl işleneceğini, farklı farklı ülke-

lerin türlü çeşit meyveleri nasıl yetiştirdiğini, denizyoluyla çeşitli yolculukların ve keşiflerin nasıl yapıldığını, geceleri gökte gördüğümüz yıldızların nasıl hareket ettiğini, yazı ve kışı nasıl işaret ettiklerini anlatan eğlenceli kitaplar okumanın keyfinden söz ederek kayada oturmaya devam ettiler. Gezgin, Maurice'e iyi ve akıllı insanların uzun zaman önce yaptıklarını anlatan daha keyifli kitaplar olduğunu, bazılarının nasıl soydaşlarına hizmet etmek için öldüğünü, bu adamların çabalarıyla herkesin nasıl daha iyi, daha akıllı ve daha mutlu olduğunu anlattı. Maurice, İncil dışında böyle bir kitap okumadığını ve köle olarak satılınca Yusuf'un başına gelen felakete, oğlu Abşalom kendisine isyan edince Davut'un duyduğu üzüntüye sık sık ağladığını söyledi.

Bir süre bekledikten sonra gezgin, "Sevgili Maurice, çiftçi Benson'un yanına dönüp çalışmaktan söz ediyorsun. Bunun yerine gel benimle otur. Seni çok çalıştırmayacağım, bilakis bu güzel kitaplardan bazılarını sana okuman için vereceğim ve seni mutlu etmek için elimden geleni yapacağım," dedi.

Maurice başını kaldırdı, bu sevecen yabancıya baktı ve kendisine müşfikçe gülümsediğini gördü. "Ne kadar iyisiniz," diye yanıtladı.

"Sana iyi davranacağım," dedi konuğu. "Senin için bir yabancıyım, hiç tanımadığın birisiyle birlikte gitmekten çekinebilirsin belki. Lafı uzattık, geç oldu. İçeri girelim, yemeğimizi hazırlayalım, sonra yine buraya gelip oturur, sana kim olduğumu, neden kırsalda yaya dolaştığımı, düş kırıklıklarımı ve beklentilerimi anlatırım."

Dediği gibi yaptılar. Güzel bir ateş yaktılar, etle patatesleri haşlanmak üzere ateşin üzerine koydular. Maurice dereden bir testiye tertemiz su doldurdu, gezgin de çantasından bir şişe iyi şarap çıkardı. Öğlen yemek hazır olmuştu. Yemek bittikten sonra kayanın üzerine oturdular ve gezgin öyküsünü anlatmaya başladı.

Üç

"Ben Oxford Üniversitesi'nden bir matematik profesörünün oğluyum, babam varlıklı değildi ama bana mükemmel bir eğitim verdi, çok çalışkandım ve öğrenmeyi çok seviyordum. Bildiğim kadarıyla, cebimde bir kitap olmadan hiç dolaşmazdım ve tek başıma uzun yürüyüşler yapmayı, sonra ağaçların gölgesinde ve nehrin kıyısında saatlerce oturup okumayı severdim. Avarelik ederken uyumadığım zaman nehrin çağlaması ile rahatlardım ama büyük bir istek ve merakla çalışır ve düşünürdüm. Her şeyi mükemmelen görür ve nehrin neden aktığını ve suyun neden hiç azalmadığını, güneş gökyüzünde hareket ederken nasıl yönetildiğini, ayın neden değiştiğini, bazen yuvarlak, bazen tam, bazen sarı ve başka zaman da sadece küçük gümüş

bir hilal olarak göründüğünü bilmek isterdim. Beni çok memnun eden bir şey daha vardı, o da güzel antik tapınakların resimlerinin basılı olduğu, babama ait üç büyük cildi incelemekti. Bütün bir günü bu resimlere bakarak ve tapınakların boyutlarına, nasıl yapıldıklarına ilişkin açıklamaları okuyarak geçirirdim çünkü bu kitaplardaki gibi güzel anıtsal yapılar inşa edersem dünyanın en bahtiyar insanı olacağımı düşünürdüm. Büyüdükçe mimarlığı daha da çok sevdim; pratik olmadan hiçbir bilgi edinilemeyeceğinden, bütün zamanımı matematik ve antik çağlarda yaşayanların inşa ettikleri türden anıtlar inşa etmeyi en iyi biçimde öğreten bilimleri öğrenerek geçirdim. Yirmi beş yaşımdayken, benim iyi babam, eski tapınakların kalıntılarını incelemem için beni Asya'ya, İtalya'ya ve Yunanistan'a gönderdi. Yabancı insanlar arasında ve çoğu kez, erkeklerin burada olduğu gibi mısır ekip biçmedikleri, çiftliklere bakmadıkları, evlerini topluca terk edip aylarca ormanlarda ve dağlarda yabanıl bir yaşam sürerek, geçinmek için avlanmaya bağımlı oldukları, evde kalan eşleriyle

kızlarının ise kışlar çok ılık geçtiğinden kar yağmadığı, don da yapmadığından dışarıda oturup giysilerini dokudukları çöllerde yaşayarak keyifli bir beş yıl geçirdim.

"İngiltere'ye dönünce çalışmaya başladım, iyi bir mimar olduğum için kısa sürede zengin oldum. Yeterince param olduğuna karar verince işi bıraktım. İnsanlar çok istekli ya da para sahibi olmadıkları için, istediğim gibi güzel bir tarzda yapılmasına olanak vermediklerinden kiliseler ve köprüler yapmak yerine kendimi daha çok hoşlandığım kırsal alanda çalışmaya ve her türlü araştırmaya verdim.

"Bu arada bir hanımefendiyle evlendim; onunla yakında tanışacaksın, o zaman sevgili Maurice, onun ne kadar akıllı ve iyi olduğunu göreceksin. Evlendikten kısa süre sonra bir oğlumuz oldu. Ona çok düşkündük. Bütün neşemiz, bu küçük çocuğa bakmaktı, o olabilecek en güzel ve en iyi çocuktu. O iki yaşındayken yazın bir yolculuk yaptık ve buradan elli milden daha uzakta bir liman kenti olan Ilfracombe'da bir ay kaldık. Burada, o günden bu güne huzur bulmadığımız bir felaket geldi

başımıza. On bir yıl geçti ama ben her zaman onu mutsuzlukla anımsıyorum.

"Karım, ben ve bebeğimizle birlikte bir hizmetçi gezmeye çıkardık. Güzel bir yere gelince, biz kırda uzun yürüyüşler yaparken bakıcı ile bebeği arabada bırakırdık. Bir gün güzel bir nehrin kıyısına gelinceye kadar gittik, bakıcıya bizi beklemesini söyledik ve güzel havanın keyfini çıkararak, nehre sarkan karaağaçlarda öten kuşların cıvıltılarını dinleyerek, suyun üzerinde uçuşan mor, yeşil ve altın sarısı kanatları olan küçük böceklere bakarak birkaç mil yürüdük.

"Döndüğümüzde bakıcıyı samanlar arasında uyurken bulunca, çocuk da ortada olmayınca çok korktuk. Kadını uyandırdık, çocuğun olmadığını öğrenince korkudan bembeyaz kesildi ve baştan aşağı titredi. Nasıl olsa çocuk kollarında uyuduğundan sakınca görmeyip güneşin altında gevşeyerek uyuyakalmıştı. İlk yaptığımız şey nehre koşmak oldu, ancak küçük dostum, bu arayış sırasında duyduğumuz büyük acıyı sana tarif etmeyeceğim. Nehrin yakınında ne çocuğumuzu bulabildik

ne de ondan bir iz. Tersine, minik ayakkabılarından birini nehre bir mil kadar uzakta bir tarlada bulduk ve bu bize onun kaçırılmış olabileceğini düşündürdü. Bütün ülkeyi baştan sona arayarak aylar geçirdik ama nafile, kaybolan sevgili oğlumuzdan bir haber alamadık.

"Onu bir gün bulacağımıza dair umudumu hiç yitirmedim çünkü boğulmadığından hep emindim. Bu nedenle, her yıl tüm yöreyi dolaşıp onu arayarak Devonshire'da iki ay geçiriyorum. Kulübelere daha rahat girebilmek, yöre insanlarına daha samimi sorular sorabilmek için sefil giyiniyorum. Bir köyden ötekine yürüyor ve çocuklara bakmadan ve onlarla ilgili sorular sormadan ücra bir kulübenin önünden asla geçmiyorum.

"İki hafta önce Ilfracombe'a beş mil kadar uzakta, kapısında ağlayan ve ellerini ovuşturan bir kadının durduğu bir kulübenin yanından geçtim. Durdum ve sorunun ne olduğunu sordum, bana kocasının iki gün önce öldüğünü, tek oğlunun bir buçuk yıldır orada olmadığını ve başına ne geldiğini bilmediğini söyledi. Onu yatıştırmaya çalıştım, benim de dertli ol-

duğumu, daha bebekken tek oğlumu kaybettiğimi ve bulamadığımı söyledim. Sonra ona başıma gelen felaketi anlattım ve onun daha da üzüldüğünü görünce çok şaşırdım ve karımın çektiği büyük acıyı anlatınca, 'Ona ben yol açtım,' diye bağırdı. 'Çocuğunuzu kaçıran hain kadın benim!' Bu sözlerin altında bir şeyler olduğunu düşünmeye başladım ve konuşacak duruma gelince ona zavallı oğluma ne olduğunu sordum. Bunun üzerine yine ağlamaya başladı ve neredeyse iki yıldır görmediği tek oğlu için ağlayıp sızlandığını söyledi. O kadar çok ağladı, o kadar üzgün göründü ki, onu avutmak için yaklaşık bir saat harcamak zorunda kaldım, sonra bana olanları anlattı:

"Kocası denizciydi ve evleneli birkaç yıl olmasına karşın çocukları olmamıştı. Kocası kötü bir adamdı, onu dövüyor, çocuğu olmadığı için onu suçluyordu, bu da onu çok mutsuz ediyor, Tanrı ona bir çocuk verirse çok mutlu olacağını düşünüyordu. Sonunda kocası uzun bir sefere çıkınca, ayrıldıktan bir ay sonra ona bir mektup yazarak bir bebek beklediğini bildirdi. Kocası çok uzun bir süre

uzakta kaldı; bütün bu zaman içinde, sonuçlarını ya da kocasının eve döndüğünde çocuğu görmeyince ne söyleyeceğini düşünmeden, çocuğun nasıl doğduğunu, nasıl büyüdüğünü anlatan aptalca yalanlar yazmayı sürdürdü. Kocası bir kraliyet gemisinde gemiciydi ve bir savaşta uzun süre onu sakat bırakan bir yara alınca, o zaman Londra'da yaşayan karısına, gemiden ayrılacağını ve yaşamının geri kalan bölümünü orada geçireceğinden, doğduğu yer olan Ilfracombe'a gitmesini yazdı.

"Kadın düzmece çocukla ilgili ne söyleyeceğini bilemeden üzüntüden hastalandı; iki yaşlarında güzel, sağlıklı bir çocuk görmeyi bekleyen kocasının akrabalarının yanına gitmek istemediğinden, birkaç mil uzaktaki bir kasabada bir yer buldu ve adını değiştirdi. Ne yapacağına karar veremeden çevrede dolaşarak çok kaygılı iki ay geçirdi. Bizim için büyük bir felaket olan o gün, kocasının gelip gelmediğini öğrenmek üzere Ilfracombe'a doğru yürümeye karar verdi, tam o sırada yolunun üstünde küçük oğlumuzu dikkatsiz bakıcısının kollarında uyurken gördü.

"Bir kötülük başka bir kötülüğü yaratır. Kocasını aldatmıştı ve iki yıl boyunca bir sürü yalan dolan şey yazmış, suçluluk duymuş ve hatalı davranmayı alışkanlık edinmişti. Şimdi de ailesinin mutsuz olacağına aldırmadan bu çocuğu kaçırmaya karar verdi. Çocuğu bakıcının kollarından yavaşça aldı, tarlaları geçerek son iki aydır yaşadığı kasabaya doğru koştu. Kasabaya yaklaşınca çocuğu bir samanlıkta samanların altına sakladı, olanca hızıyla kaldığı yere gitti. Borcunu ödedi, bohçasını alarak çocuğun olduğu samanlığa döndü, bütün gün çocukla birlikte orada saklandı. Geceleyin yola koyuldu. Kocasının bulunduğu geminin gelmesi beklenen Plymouth'a gitmeye, kocasını beklemeye ve kaçırma olayı unutulana dek Ilfracombe yakınlarından ayrılmaya karar verdi. Bütün gün yürüdü ve yakalanma korkusuyla geceleri saklandı. Çocuğun güzel giysilerini yaktı, kendininkilerden başka giysiler yaptı, yalnızca tokasında vaftiz adının yazılı olduğu küçük bir mercan kolyeyi, öteki tekini tarlada bulduğumuz ve o zamandan beri büyük bir sevgiyle sakladığımız ayağındaki tek ayak-

kabıyı sakladı. Kocası dönmeden önce altı ay Plymouth'da yaşadı, sonra birlikte onları bulduğum kulübeye gittiler ve yerleştiler. Kadın zavallı oğlumuzu –anne şefkatiyle severek ve gözeterek– hemen kendi öz oğlu gibi sevdi ve ona bakabildiği kadar iyi baktı.

"Ancak yapmamaları gereken şeyi yapan insanlar, işledikleri suçun hayır getirdiğini nadiren görürler. Zavallı oğlumuz lezzetli yiyeceklere ve nazik bakıma alışmıştı, şimdi de ister iyi beslenmediği ya da ihmal edildiği (sevgisizlikten değil, bizden görmeye alıştığı özeni göstermeye kadının ayıracak zamanı olmadığı) için olsun, ister bu davranış üzerine olsun, bilmiyorum, küçük Henry'miz hastalandı ve güçten düştü ve kadının onu kaçırmaya iten yüzünün o güzel rengini kaybetti. Kötü bir adam olan ve daha önce çocuğu olmadığı için söylenen kocası bu hastalıklı veledin hiçbir zaman işe yaramayacağını ve kendisi yaşlanınca ona bakamayacağı halde, onun her zaman bin bir zahmetle ona bakmak zorunda kalacağını söyleyerek eskisinden bile daha öfkeli olmuştu.

"Sonra kadın bana, 'Hem mutsuz hem de kötü huylu olmuştum. Çünkü bu bebeği ailesinden kopardığım için büyük bir pişmanlık duyduğum gibi, kocam her zamankinden daha acımasız olmuştu ve zavallı çocuğu sevmek ne kelime, ondan gerçekten hiç hoşlanmıyordu. Ayrıca, bir tanem hastalandı ve dünyadaki en iyi çocuk olmasına, çalışmayı çok sevmesine ve akıllı olmasına karşın, ağır iş yapamadığı, sık sık ateşlendiği ve başka hastalıklara yakalandığı zaman kocam doktora diş biliyor, ben de onun yatağının yanında ağlayarak oturuyor, varlıklı anne babasının yanında olmuş olsaydı hasta yatağında yardıma muhtaç yatıyor olmayacağını düşünürdüm,' dedi.

"'Çocuk büyüdükçe kocam daha da insafsızlaşıyor, çalışamadığı için onu bazen dövüyordu, o kadar acımasız davranıyordu ki, babası olduğunuz için size anlatmaya cesaret edemiyorum. Bu nedenle bir gün Henry (kırık dökük sözlerinden annesiyle babasının ona bu adı verdiklerini anladığımdan böyle sesleniyordum) bana geldi ve çiftçi Jackson'ın

onu işe almaya söz verdiğini, gitmeye, kendi geçimini sağlamayı denemeye kararlı olduğunu söyledi. Acı acı ağladım ama kararını değiştiremedim. O zaman onu geri verebilmek için zengin anne babasının kimler olduğunu öğrenmek için her şeyimi vermeye hazırdım. Hakkımı helal ettim ve gittiği günden bu yana ondan hiç haber almadım!'

"Bu son on beş güne kadar, kaybolan çocuğumu arayarak bütün Devonshire'ı dolaştığım yolculukları, duyduğum kaygıları anlatarak seni yormayacağım, küçük dostum. Çabalarım sonuç vermemişti. Onun yanına dönüp dönmediğini sormak için şimdi Bayan Smithson'a gideceğim. Benim öyküm böyle. Benimle gelmeyi ve birlikte yaşamayı istiyor musun? Sevgili oğlumu hiç bulamazsam bana bir oğul olursun. Bulursam..."

Maurice anlattıklarını dikkatle dinledi, sonuna doğru gözlerinden yaşlar boşaldı, ilgilendiğine ilişkin tüm işaretleri verdi, sabırsızlık gösterdi. Gezgin bu sözleri söyleyince kendini onun kollarına attı ve hıçkırarak ağladı: "Ben senin oğlunum! Smithson baba

benim babam değil! Ben senin kayıp oğlunum!" Sonra Bayan Smithson'un nasıl her zaman annesi olduğunu düşündüğünü; ona karşı nasıl sevecen davrandığını ve sevdiğini; kocasının onu çok mutsuz ettiğini, bundan dolayı ekmeğini kendisi kazanıncaya kadar hiç dönmemeye karar verdiğini anlattı. Babası olduğunu düşündüğü zalim adamın bu yöreye gelip onu bulmasından, evdeyken yaptığı gibi dövmesinden ve ona kötü davranmasından korktuğu için kendine Maurice adını taktığını söyledi.

Deniz kenarında ne yapacaklarına, zavallı annesinin onu görünce duyacağı sevinçten söz ederek yan yana otururlarken gezgin ile sevgili oğlundan daha mutlusu olamazdı. Henry keyifli kitaplar okuyarak, sevecen bir anne babayla yaşayarak ve dünyada yalnızca onların sözlerini dinlemekten ve onları mutlu etmekten başka bir derdi olmadan sürdürecekleri mutlu yaşamı düşününce sevinçten ağladı. Hemen o gece Torquay'a gittiler, bir araba tutarak gezginin evine doğru yola çıktılar ve Henry annesinin kollarında oluncaya kadar hiç durmadılar.

Deniz kıyısında çatısını yosun kaplamış kulübeye ne oldu? Henry'nin isteği üzerine babası kulübeyi, kayığı, sardunyaları ve oradaki her şeyi Gregory Barnet'ten satın aldı. Orada oturamazlardı çünkü Henry Eton'da[1] ve babasının evi okula yakın, Windsor Parkı dolayında olduğundan her zaman anne ve babasının yanındaydı. Ancak her yıl Whitsuntide ve Bartholomewtide tatillerinde[2] güzel kulübeyi görmek için Devonshire'a gidip orada iki hafta kaldılar. Kulübe, yanlarında hizmetçi götüremeyecekleri kadar küçük olduğundan, Henry üstüne kaba bir köylü giysisi giyerdi, onu ararken yaptığı gibi babası da bir köylü kılığına girerdi. Bahçeye bakarlar, yiyeceklerini kendileri alır pişirirler ve hava iyi olduğunda, güneş çıktığında de-

1 Windsor yakınlarındaki Eton Koleji, İngiltere'de, alışılageldiği üzere Cambridge'deki King's College'e giden asillerin ve bilim adamlarının oğulları için VI Henry tarafından kurulmuş seçkin bir okuldur. Hem Shelly hem de Laurette'in babası George William Tighe, Eton'da okumuşlardır.

2 Whitsuntide, mayıs sonu haziran başına denk gelen Paskalya'dan sonraki yedinci Pazar. Bartholomew Günü ise 24 Ağustos'ta kutlanır. Bu nedenle ikisi de deniz kıyısında tatil yapmak için uygun bir zamana rastlar.

renin kenarındaki kayaya oturur, gördükleri ya da bir gün görecekleri güzel şeylerden söz ederler ya da içerdiği bilgiler ve verdiği derslerle onları daha akıllı ve mutlu kılan güzel kitaplar okurlardı. Bu kulübedeyken Henry her zaman Maurice adını kullanırdı ve yaşlı Barnet ile yaşarken tanıdığı arkadaşlarına gider, onlara yardım eder, hasta ya da üzgünseler teselli eder, küçük bir çocuğun yapabileceği tüm iyilikleri yaparak, yoksulluk ya da felaketlerden dolayı dertli olanları babasının yardımıyla mutlandırırdı.

Güzel akşamlarda eski balıkçı kayığıyla denize açılırlardı, hayvanların canını yakmak ve onlara zarar vermek istemediklerinden balık tutmazlardı ama dalgaların dansını, kayalık kıyıyı seyrederlerdi. Günbatımından sonra çok uzun kalırlarsa, yıldızların bir bir çıkıp gökyüzünü kaplamasını izlerlerdi.

Yılın geri kalan bölümünde kulübede Bayan Smithson kalırdı. Yaptığı şeyden ötürü çok üzüntü duyuyor, Henry'yi ise çok seviyordu. Henry de onu bir zamanlar sevecen, iyi bir anne olarak sevdiğini hiç unutmadı.

Uzun yıllar sonra, Henry yaşlanınca yabancı ülkelere yolculuk yaptı, birçok güzel kaya, dağ, ağaç, nehir gördü. Yine de her zaman tüm kalbiyle güzel kulübesini sevdi ve gördüğü en güzel yerin kendi kulübesi olduğunu düşündü. Daha önce söylediğim gibi, çok eski bir kulübeydi. Bayan Smithson öldükten bir süre sonra, yosun tutmuş saman çatının bir parçası döküldü ve yağmurlu havalarda içeri yağmur girdi. Onarılmayacak kadar eskiydi ve giderek parça parça düştü ve deniz süpürdü ve sonunda kulübe yok oldu.

Henry döndüğünde güzel kulübesi yok olmuş, sardunyaları ölmüş, güzel kokulu sarı şebboyların yetiştiği duvar yıkılmıştı. Bu onu çok kederlendirdi. Kayık barınakta paramparça olmuş, bahçeyi yabani otlar kaplamış olsa da, kırmızı kayalığı, sallanan ağaçları, dereyi ve babasıyla oturdukları kayayı bıraktığı gibi bulmak onu çok sevindirdi. Yaşlı Barnet'in o çok sevdiği kulübesine hiç benzemeyeceğinden yeni bir kulübe yapmayacaktı. Ancak yakında bir yere, birkaç ay önce bir fırtınada kayığı batan ve boğulmaktan zor

kurtulan, yoksulluk içinde yaşayan bir balıkçı ile iki oğlunu yerleştirdiği bir ev, küçük koy için bir kayık yaptırdı. Yaşadığı sürece sık sık kayalığı, ağaçları, oturdukları kayayı görmeye gitti. Küçük bir çocukken güzel, eski balıkçı kulübesinde Barnet ile yaşadıklarını, yoksul ve yardıma muhtaçken, oğlu olduğunu bilmeden babasının onları ziyarete gelişini, yardım edişini ve tam o kayanın üstünde, şimdi birlikte kıvançlı ve mutlu yaşadığı iyi, sevecen bir annesiyle babası olduğunu ilk kez keşfedişini düşündü.

1997 yılının kasım ayında İtalya'da gün yüzüne çıkan bu metin, Mary Shelley'nin ömrü hayatında yazdığı ilk ve tek çocuk masalıdır. Shelley, *Frankenstein*'dan iki yıl sonra kaleme aldığı bu öyküyü basması için babasına verir ancak William Godwin isteğini geri çevirir. Kimilerine göre bu reddin sebebi, öykünün fazla "biyografik" bulunmasıdır. *Maurice*, Shelley'nin aile hayatındaki trajedilere tutulmuş bir mercek gibidir adeta.

THG
080434
LGL

Çeviren:
Füsun T[illegible]

U467284

KIRMIZIKEDİ
kirmizikedi.com
/kirmizikedikitap
/krmzkedikitap
/kirmizikediyayinevi

₺7
9786052983362